

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР
(освітній ступінь)

Кафедра дизайну архітектурного середовища

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

 /Олександр КАЩЕНКО

«_30_» ___ червня __ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Теорія архітектури і архітектурного проектування:

Основи дизайну архітектурного середовища

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування
	ОПП «Архітектура та містобудування»

Розробники:

Надія ШЕБЕК, д. арх., професор

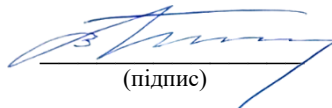
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну
архітектурного середовища

протокол № 13 від «23» червня 2023 року

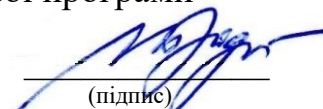
Завідувач кафедри

(підпис)

/Віктор ТИМОХІН/

Схвалено гарантом освітньої програми

Гарант ОП

(підпис)

/Лариса БРІДНЯ/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 8 від «30» червня 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету		
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР		РГР	Конт. роб					
				Разом	Л	Лр									Пз	
191	Архітектура та містобудування ОПП «Архітектура та містобудування»	2,5	75	28	20	–	8	47	–	–	1	–	Екз.	VIII	ПОГОДЖЕНО	

Мета та завдання дисципліни:

Мета вивчення дисципліни полягає у розкритті соціального, функціонального та художнього значення архітектурного середовища, теоретичних принципів формування різних типів архітектурного середовища та визначенні загальних підходів до вирішення практичних завдань.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- історія становлення та перспективи розвитку середовищного проектування;
- принципи, засоби та методи дизайну архітектурного середовища;
- особливості проектування різних типів архітектурного середовища;
- основи дизайну окремих складових архітектурного середовища.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук
Загальні компетентності	
ЗК01	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК03	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК10	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності	
СК01	Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.
СК03	Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.
СК06	Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.
СК07	Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі

	проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
СК08	Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
СК19	Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР02	Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.
ПР05	Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
ПР06	Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.
ПР12	Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтнього середовища.

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія становлення та перспективи розвитку дизайну архітектурного середовища

Лекції

Тема 1. Витоки дизайну архітектурного середовища в культурі формування штучного довкілля (2 години)

Тема 2. Розвиток дизайну архітектурного середовища (2 години)

Тема 3. Перспективи розвитку дизайну архітектурного середовища (2 години)

Змістовий модуль 2. Теоретичні та методологічні основи дизайну архітектурного середовища

Лекції

Тема 1. Передумови, засади і засоби дизайну архітектурного середовища (2 години)

Тема 2. Організація діяльності з проектування архітектурного середовища (2 години)

Змістовий модуль 3. Основи проектування і художнього конструювання елементів архітектурного середовища

Лекції

Тема 1. Комплексне формування інтер'єрного середовища (2 години)

Тема 2. Комплексне формування міського та ландшафтно-рекреаційного середовища (2 години)

Тема 3. Проектування і художнє конструювання мобільних будівель і споруд (2 години)

Тема 4. Художнє конструювання обладнання (2 години)

Тема 5. Художнє конструювання засобів візуальної комунікації (2 години)

Практичне заняття 1. Вибір фрагменту архітектурного середовища для детального вивчення (2 години).

Практичне заняття 2. Особливості комплексного проектування обраного фрагменту архітектурного середовища (2 години)

Практичне заняття 3. Особливості художнього конструювання елементів обраного фрагменту архітектурного середовища (2 години)

Практичне заняття 4. Презентація індивідуальної роботи (2 години)

РГР – у вигляді індивідуальної роботи (тематика, зміст):

на тему: «Вивчення та графічне зображення фрагменту архітектурного середовища певного типу» (зміст індивідуальної роботи визначається темою атестаційної роботи студента).

Індивідуальні завдання

1. Вивчення та графічне зображення фрагменту архітектурного середовища певного типу (зміст індивідуальної роботи визначається темою атестаційної роботи студента).

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі поточного (опитування), проміжного (модульного) та підсумкового контролю (захист індивідуальної роботи, екзамен) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Необхідним є повна відповідність виконаних студентом робіт засадам академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування

Необхідним є відвідування всіх аудиторних занять та самостійне відпрацювання студентами всіх пропущених аудиторних занять. Здобувач має продемонструвати викладачу свідчення відпрацювання всіх пропущених аудиторних занять.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекцій та практичних занять. Модульний контроль здійснюється під час проведення практичних занять відповідно до планових модульних контролів, передбачених робочою програмою. Форма контролю – захист студентами своїх робіт, загальне обговорення. Засоби

контролю – оцінки індивідуальних завдань. Підсумковий контроль – екзамен. Засоби контролю – оцінки, отримані студентами під час планових контрольних заходів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінки

1. Правильність відповідей на контрольні питання під час проведення лекцій та практичних занять.
2. Повнота і вичерпність аналізу фрагменту архітектурного середовища в індивідуальній роботі.
3. Правильність і доречність відповідей на питання екзаменаційних білетів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання			Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (Екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
9	6	15	40	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	37-40	відмінне виконання
	33-36	відмінне виконання з незначною кількістю помилок
добре	29-32	виконання вище середнього рівня з кількома помилками
	26-28	виконання з певною кількістю помилок
задовільно	23-25	виконання роботи зі значною кількістю помилок
	20-22	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Відвідування лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних завдань. Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: підручник для студ. вищих навчальних закладів Львів: Світ, 2005 р. – 455 с.
2. Мироненко В. П. Архітектурна ергономіка: підручник. – К.: видавництво Київського національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 240 с.
3. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 400 с.

Навчальні посібники:

1. Даниленко В.Я. Основи дизайну: Навчальний посібник. – К.: Ін-т змісту і методів навчання, 1996. – 92 с.
2. Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища: Навч. посіб. – К.: КНУБА, 2003. – 192 с.
3. Мигаль С. П. Проектування меблів: Навч. посібник. – Львів: Світ, 1999. – 216 с.; іл.
4. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика: Посіб. Для студентів архіт. спец. вищ. навч. закл. – К.: Спалах, 1998. – 208 с.
5. Шемседінов Г. І. Проектування мобільних будівель. Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2007. – 144 с.

Нормативно-правові документи:

1. Державні будівельні норми України ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 44 с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/24.1.-DBN-B.2.2-52011.-Planuvannya-ta-zabudova-mist-sel.pdf>
2. Державні будівельні норми України ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 64 с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/V2240-2018.pdf>

Методичні роботи:

1. Основи дизайну архітектурного середовища. Завдання і методичні вказівки до практичних занять / уклад.: Н.М. Шебек, Ю.С. Рябець – К.: КНУБА, 2020. – 16 с.
2. Савчак Н. С. Історія та теорія дизайну: Курс лекцій. – Львів: Львівдержагроуніверситет, 2007. – 168 с.
3. Шебек Н. М. Теорія архітектури і архітектурного проектування: Основи дизайну архітектурного середовища: Електронний конспект лекцій – К.: КНУСА, 2022. – 26 с.
4. Щурова В. А. Міський і ландшафтний дизайн. Благоустрій територій різного призначення: конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2008. – 40 с.
5. Щурова В. А. Міський і ландшафтний дизайн. Ландшафтна організація міських просторів: конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2008. – 36 с.

Додаткова література:

1. Бармашина Л. Н. Формування середовища життєдіяльності для маломобільних груп населення. – К.: Союз-Реклама. 2000. – 90 с.
2. Aldersey-Williams, Hugh. World design: Nationalism and globalism in design.-New York: Rizzoli, 1992. - 203 p.
3. Bornsen-Holtmann, Nina. Italian Design.- Koln: Benedikt Taschen, 1994. - 176 p.
4. Byars, Mel. The Design encyclopedia. – New York: Copyringht by Mel Byars, 1994. – 825 p.
5. Environment & Landscape. Archiworld. – 299 p.
6. Hendrick H. The IEA and International Ergonomics: Past, Present and Future. In Proceedings of the IEA/Russian Conference-Ergonomics in Russia, the Other Independent States and Around the World-Past, Present and Future. St. Petersburg, Russia Russian Ergonomics Society, 1993, 5-11.
7. International Landscape Design, Robert Holden, 1996. London
8. Japan Design. – Koln: Benedikt TASHEN, 1994. – 206 p.
9. Jone F. Pile. Interior design. Published in 1995 by Harry N. Abrams, Inc., New York. – 608 p.
10. Krier R. Elements of the concept of urban space // Time-Saver Standards For Urban Design / Watson D., Platyus A., Shibley R. – New York: The McGraw-Hill Companies, 2003. – P. 280-289.
11. Kronenburg Robert. Portable architecture. Third edition. – Oxford: Elsevier, 2003. – 274 p.
12. Lailach M. Land art. – Germany: Tashen, 2007. – 96.
13. New architectural and atrium industrial building. Barcelona. 1992. – 255 p.
14. Print's best logos & symbols 4, 1995. – 192 pages.
15. Rossi A. Buildings and Projects. – Compiled and Edited by P. Arneel and T. Scully. – New York: Rizzoli, 1985. – 320 p.
16. Ryan E. Smith, Prefab architecture: a guide to modular design and construction (John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2010)
17. Sebestyen Gyula. New architecture and technology. – Oxford: Elsevier, Architectural Press, 2003. – 190 p.
18. Sembach, Klaus-Jurgen. Art Nouveau. – Koln: Benedikt Taschen, 1996. – 230 p.
19. Skaarup P. Lernen von La Villette: Park in Vejle// TOPOS, European Landscape magazine. – 1997. – № 19. – P. 45 – 49.
20. Sparke, Penny. Italian Design 1870 to the present. - London: Thamesand Hudson, 1988. - 240 p.
21. Szolginia W. Informacia wizualna w krajobrazie miejskim. – Warszawa: Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, 1980. – 308 s.
22. The master architect series. Barton Myers. Selected and Current Works. The Images Publishing Group Pty. Ltd. 1994. – 256 с.
23. Tronis A., Lefaivre L. Architecture in Europe. Memory and Invention, since 1968. – London: Thames and Hudson, 1992 – 312 p.
24. Zwischen Kunst und industrie. Der Deutsche Werkbund / Die neue Sammlung. - Munchen, 1975. – P. 37.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека КНУБА. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>
2. Довідник з благоустрою парків. Урбанина. 2022. – 154 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1LILR7VFteFKYaioErCFqtX1jKSxkbMfE/view>

3. Правила адресних покажчиків. Чернетка (Агенти змін). – К, 2017. – 56 с.
<http://a3.kyiv.ua/projects/street-signs/>
4. The Genius of Design. ВВС: Док. фільм. Фільми 1–5. Режисер: Тім Кірбі.
Великобританія, 2009.
https://www.youtube.com/watch?v=Q_oz1kvM6ns&list=PLerapGL2lsrDxLKOo5MZiiOPTmb5iXiw
5. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на
Освітньому сайті КНУБА. – Електронний ресурс. – Режим доступу:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1210>